

หนึ่งในร้อย

จิตโศก สุภะพงษ์ ทวหมไพจิตร

“คอลัมน์นี้จัดขึ้นเพื่อแนะนำบุคคลที่ทำความประโยชน์ให้แก่สังคม โดยที่เจ้าตัวมีจิตศรัทธาเสียสละทรัพย์สินส่วนตัว เพื่อจรรโลงสังคมในเรื่องการศึกษา การศาสนาและการพัฒนาชุมชน ฯลฯ การกระทำที่มีได้หวังผลตอบแทนทางการเมือง และการเงิน นับว่าเป็นการกระทำที่น่าสรรเสริญ เปรียบเสมือนการบิณฑบาตของหลวงพระ ซึ่งคงหาบุคคลประเภทนี้ไม่มากนักในสังคมปัจจุบัน เขาจึงเสมือนบุคคลหนึ่งในร้อย . . . ที่สังคมต้องการ”

ร่างผอมบางคอค้อมสันเกรียน โหนกแก้มแบน สันนูนแบบชายชนบทห่อคร่ำเครียดคับงานหนัก บ่งบอกถึงความเอาจริงเอาจัง แต่แฝงไว้ซึ่งความมีเมตตาธรรม อายุตุ้มแก่เกินตัว ประมาณ 37 ปี แต่วาจาสุภาพนุ่มนวล และพูดจาด้วยความระมัดระวัง เขาคือ น่วม มณีพรหม การศึกษาของเขาจบชั้น ม. 3 (เดิม) ก็ต้องออกจากโรงเรียน เพราะสุขภาพไม่อำนวยให้ แต่ด้วยความรักการศึกษา เขาก็พยายามค้นคว้าหาความรู้ใส่ตัวอยู่เสมอมา เมื่อว่างเว้นจากการทำสวนยาง อันเป็นอาชีพหลักชาวชนบทไทยทางภาคใต้ แต่เน้นแหล่งการศึกษาระบบนอกโรงเรียน จะให้ได้รับความสัมฤทธิ์ผลในระยะเวลาอันสั้นย่อมเป็นไปได้ยาก ประกอบกับการทำงานสวนยางที่ต้องลงทุนอย่างมาก และต้องใช้แรงกายหนักทุกวัน ทำให้เขาผิดหวังในการศึกษามาก และร่างกายที่บอบบางอย่างเขา ก็ไม่อำนวยให้ต่อการทำสวนยาง ทำให้ น่วม หน้่มลูกบ้านกะไผะ ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี เกิดความผิดหวังซ้ำสอง

ในเรื่องการทำสวนยาง และดูเหมือนว่าเขาจะห้อยเท้าต่อชะตาชีวิต

จากการทำสวนยางที่อำเภอนาทวี ซึ่งดูเหมือนจะได้รับผลไม่เท่าที่ควร เขาก็หวนกลับมาสู่อำเภอโคกโพธิ์อีกครั้งหนึ่ง มั่งเฝ้ายู่ในระหว่างนั้นทางหมวดการศึกษาอำเภอโคกโพธิ์ มีความประสงค์จะขยายโรงเรียนบ้านสามยอดจากระดับประถมศึกษาก่อนต้น ไปสู่ระดับศึกษาตอนปลาย ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจสอบความต้องการเบื้องต้น เช่น ความต้องการของชาวบ้าน จำนวนเด็ก จำนวนครู และสภาพทางเศรษฐกิจ ฯลฯ เห็นพ้องกันว่าสามารถขยายไปถึงระดับประถมศึกษาตอนปลายได้

โรงเรียนบ้านสามยอดประถมศึกษาตอนต้น เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านสามยอด หมู่ที่ 8 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ห่างจากถนนยุทธศาสตร์ไปทางทิศเหนือประมาณ 3 กม. มีหมู่บ้านชาวไทยมุสลิม ประมาณ 270 ครัวเรือน และทางใต้มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านตะเคียนทอง หมู่ที่ 2 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ซึ่งมีประชากรชาวไทยพุทธ ประมาณ 40

นายน่วม มณีพรหม
อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

กลัวเรียน เด็ก ๆ จากหมู่บ้านนี้ก็สามารถไปโรงเรียนที่โรงเรียนบ้านสามยอดประถมศึกษาตอนต้นได้ แต่เนื่องจากที่ตั้งโรงเรียนเข้าไปในหมู่บ้านลึกจากถนนใหญ่ (ถนนยุทธศาสตร์) มาก ไม่สะดวกต่อการคมนาคมหน้าฝนทางราชการจึงคิดว่า ควรจะหาที่ดินสักแปลงหนึ่งที่ติดกับถนน เพื่อจะขอซื้อสำหรับสร้างโรงเรียนสามยอดระดับประถมศึกษา และเมื่อมีคนไปติดต่อ นายน่วม มณีพรหม เขาก็อุทิศที่ดินรกร้างของเขาที่ได้รับจากบิดา ให้แก่ทางราชการ เพื่อจะสร้างโรงเรียนสามยอดระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวนที่ดิน 5 ไร่ 42 ตารางวา โดยไม่คิดเงินตอบแทนแม้แต่บาทเดียว

ถ้าท่านนั่งรถยนต์ไปภาคใหญ่ตามถนนยุทธศาสตร์ ห่างจากที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ ประมาณ 3 ก.ม. ก่อนที่จะขึ้นเนินสูง ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “โคกตันสะตอ” ท่านจะเห็นโรงเรียนสามยอดระดับประถมศึกษาตอนปลาย ตั้งตระหง่านอยู่ชายมือบนเนินดินที่สูงชัน พื้นที่บริเวณนี้แหละที่ นายน่วม มณีพรหม เป็นผู้สละให้

ข้าพเจ้าได้สอบถามความรู้สึกของเขาด้วยคำถามที่ตรงไปตรงมาว่า “ทำไมจึงสละที่ดินดังกล่าวให้แก่ทางราชการ”

เขาตอบว่า “เพื่อที่จะให้เด็กในหมู่บ้านตามละแวกนั้นได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ “คุณไม่เสียขายหรือ” ข้าพเจ้าตั้งคำถามต่อไป

“ไม่เสียขายครับ . . . เพราะอย่างน้อยที่สุดผมก็ได้รับความภาคภูมิใจที่ผมได้เสียสละที่ดินเพื่อสร้างโรงเรียน” และปัจจุบันนี้ ผมก็ได้ขอสมัครเข้าเป็นนักการศึกษาโรงเรียนอยู่คลุกคลีอยู่กับเด็ก ๆ” ผมมีความรู้สึกเหมือนกลับบ้านตัวเอง” เขาพูดต่อ

จากการประเมินทั้งหมดราคาที่ดินที่เขาอุทิศให้ครั้งนี้ คงไม่ต่ำกว่า 20,000 บาท ซึ่งคนที่มั่งมีฐานะอย่างเขาที่ไม่ถึงกับร่ำรวยนักเข้าใจในความสำคัญในการศึกษา ทำให้เด็กในละแวกบ้านคลองช้าง บ้านคลองป้อม บ้านควนเหวี่ยง บ้านสามยอด บ้านทุ่งยาว บ้านท่าคลอง บ้านตะเคียนทอง บ้านกะโผะ บ้านทุ่งทรวด บ้านนิคมบ้านลำไพล มีโอกาสมาเรียนที่โรงเรียนบ้านสามยอด

ระดับประถมศึกษาตอนปลายได้ เพราะการไปมาสะดวกมาก

ข้าพเจ้าได้พบกับครูชวัญ ไซยน้อย ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสร้างโรงเรียนแห่งนี้ได้เล่าว่า “ผมได้ติดต่อกับคนอื่น ๆ มาก่อนที่มณฑลอยู่ในบริเวณนั้น โดยจะขอชื่อจากเขาเพื่อสร้างโรงเรียน แต่ไม่มีใครยอมตกลง จนกระทั่งอาจารย์จรรยา แก้ววิชิต ซึ่งเป็นครูสอนด้วยกันได้ชักชวนให้ไปติดต่อกับ นายน่วม คังกล่าว จึงได้ที่ดินบริเวณนั้นมา นับว่าเขาเป็นนักเสียสละที่แท้จริงคนหนึ่งครับ”

นายน่วม มณีพรหม ได้รับมรดกที่ดินนี้มาจากบิดาคือ นายศรีทอง มณีพรหม ซึ่งเป็นชาวกะเหรี่ยงคนหนึ่ง ดังนั้นการที่เขาได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมครั้งนี้ จึงเป็นผลสะท้อนไปถึงบรรพบุรุษ ซึ่งควรจะได้กล่าวถึงบ้างสักเล็กน้อย นายศรีทอง เป็นคนเข้าใจการศึกษาของลูก ได้พยายามส่งลูกชายคือ นายน่วม มณีพรหม เพื่อให้เรียนหนังสือ แต่เนื่องจากสุขภาพทางกายเป็นอุปสรรค ทำให้ นายน่วม ได้เรียนแค่ชั้น ม.๓ (เต็ม) และออกจากโรงเรียนมา นายศรีทองก็ตั้งใจจะให้ลูกชายตั้งหน้าตั้งตาทำสวนยางที่อำเภอท้าว แต่เขาก็ทนทำงานหนักไม่ไหว บิดาจึงมอบที่ดินให้กับเขา เพื่อให้ปลูกสร้างสิ่งเล็กน้อยๆ แต่ นายน่วม เห็นว่า เขาควรมอบที่ดินนี้เพื่อสาธารณประโยชน์ดีกว่า โดยไม่มีความเสียดาย

“คุณไม่เกรงว่าบิดาของคุณจะโกรธหรือ ในการที่คุณเสสสะที่ดินคังกล่าวนี้”

“ผมคิดว่าพ่อผมไม่โกรธ”

“เหตุผล . . .” ข้าพเจ้าซักถาม

“เพราะผมทำคุณประโยชน์แก่สังคม” เขาตอบ

“แล้วคุณมีทัศนคติต่อการศึกษาอย่างไรบ้าง”

ข้าพเจ้ารुकคำถามต่อไป

“ผมคิดว่าการศึกษาคือรากฐานของชีวิต” เขาตอบอย่างช้า ๆ เหมือนกับใช้ความคิดอย่างหนัก “ในชีวิตผมเคยผิดหวังมาแล้ว อยากจะให้ลูกหลานได้ดี โอกาสรับการศึกษาสามารถยิ่งขึ้น เพื่อให้เขาเป็นนักศึกษา นักต่อสู้ เป็นคนฉลาด และมีเหตุผลในอนาคต เพราะเรื่องการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของชาติ”

จากเขามาในวันนั้น ด้วยภาพพจน์แห่งการสนทนา กับผู้ที่ได้สละทรัพย์สินส่วนตัว เพื่อประโยชน์ของสังคมยังติดตรึงในความทรงจำ เขายังวนเวียนคลุกคลีอยู่กับเด็ก ๆ จุกปน่วม น่าน่วม ลุงน่วม ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเด็ก ๆ เหล่านี้ค่อยเติบโต เจริญก้าวหน้าในทางการศึกษา และคิดว่าหนูน้อยเหล่านี้ คงไม่มีบุญคุณของเขา นี้แหละคนที่สังคมควรรับรู้ . . . ข้าพเจ้าผู้หนึ่งละทิ้งข้อสรรเสริญคุณความดีของเขา และยอมรับว่าเขาคือบุคคล “หนึ่งในเรื่อง” ที่โลกต้องการ □